

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Postán vagy Pécselt házhoz küldve:
EGESZ ÉVRE 5 ft — kr.
FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
NEGYED ÉVRE 1 „ 25 „
EGYEN SZÁM 10 kr.
Majelenik minden szombaton.
Egyes számok kapnak Weidinger N. könyvkér. (Széchenyi-ter.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr., 3-szoriért 5 kr., 10-szeriért 4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
A nyitlér 1 petit sora 10 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

A felelős szerkesztő lakása:
Ó-posta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, **BLAUHORN ANTAL** úrnál a város ház épületben, **LILL JANOS** úrnál a budai külvárosban, **BÖHM C. F.** úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
János-utca 8-ik szám.

Ki ad többet érte?

(V.) Nagy örömmel vettük tudomásul, hogy a posták és távirdek egyesítésével történt új szervezkedésből folyólag városunkban is lesz posta- és távirde-igazgatóság; de ma, midőn értésünkre esett, hogy mily körülmények, mily áldozatok árán jutunk az igazgatóságéhoz, hát bizonyosan elszomorodunk és sajnálkozunk a fölötte, hogy ma már szép nagy Magyarországon minden csak édkéből, hasznaháztatásból történik; a méltányosság, jog és igazság, minden szépek, jók és nemesek fő tényezője teljesen mellőztetik.

Ha a kormány újabb intézményeket létesít, újabb hivatalokat szervez, azoknak elhelyezésénél nem azt nézi, hogy melyik város érdemi meg leginkább földrajzi fekvésénél, népességénél, forgalmánál, közgazdasági és közigazgatási viszonyainál fogva; hanem házal vele a földön, hogy — ki ad többet érte? ... a nagyközönség érdekeire való tekintet nélkül annak a városnak adja, a mely — többet ígér.

A posta- és távirde-igazgatóságot Nagy-Kanizsára tervezték, mert ráigért: de Pécs város érdemkeresztet barakk-építői még többet ígérték rá s így történt, hogy ... először! ... másodsorú senki többet? ... harmadsorú! ... a mienk lett.

A nagy-kanizsaiak szerették volna az igazgatóságot s kapvakaptak a kínálkozó alkalomra a czépi ígérést is tették a kormányban, sőt mi több, kormány-párti képviselőt is választottak, hogy még nyomatékossabb kifejezést adjanak a kormány iránt viseltetett alattvalói hűségüknek, hódoló tiszteletüknek s mind hiába, nem kapták meg az igazgatóságot. Szegény nagy-kanizsaiak!

De vajjon, nem-e mondják majd a nagy-kanizsaiak mirőlünk, hogy — szegény pécsiek?!

Igaz ugyan, hogy számos előny háramlik városunkra a posta- s távirde-igazgatóság által; de nagy kérdés, hogy arányban van-e az előny az áldozatokkal, melyeket a város hoz, melyeket meghozni most már kénytelen?

Mi kétkelünk benne. De tegyük föl, hogy lendülettel idéz elő, hogy valóban nemes erkölcsi, de anyagi hasznot is hoz városunkra; kérdezzük már most, hogy vajjon illő eljárás-e a kormány részéről, hogy ezeket a hasznokat árverés alá bocsátja.

Korunk szomorú jelensége ez. Csak egy rosszul kormányzott hanyatló állam korruptált viszonyai közt történhetik meg, hogy az állami hivatalok a városi municipiumok keserves áldozatára szorultak.

Ha így haladunk az állami élet meredek lejtőjén, úgy rövid idő múlva oda jutunk, hogy csak azok a városok kapnak állami hivatalokat, a melyek nemcsak — mint ez hely szerint szokásos — a hivatalos helyiségről, annak berendezéséről, a hivatalnokok magán lakásáról gondoskodnak s mindezen szükségleteknek ingyenes kiszolgáltatását biztosítják; hanem azok a városok, a melyek a hivatalnokok fizetését is fedezik.

Gyönyörűség állapot!

De hát mit tegyünk?
Ha nem licitálunk, elesünk mindentől, mert — fájdalom — a hol nincs erkölcsi erő, ott anyagi javakkal kell előállni.

Igy vagyunk Pécsen is.
Városunk vezérferfiainak, intéző köreinek tehetetlensége folytán a már meglévő előnyös intézményeket, hasznos javak forrásokat is elveszteljük, mások élvezik; egymásután ér benünket a veszteség és mi mindezt összetett kezekkel télenül vagyunk kénytelenek nézni.

Ily körülmények közt aztán természetesen nem marad egyéb hátra, mint áldozatot áldozatra hozni, hogy valami nekünk is jusson a jóból.

A ki nem bírja észszel, győzze pénzszel.

Az aratás.

Az utolsó hét forró napjai megérlelték a gabona szemeit s megyszerezték megindult az aratás. Földmívelő népünk minden esztendőben aggódva és remegve tekint azon időpont felé, a melyben elvetett gabonáját learathatja. Ő az Istenbe vetett bizalommal veti el magvait a földbe, reménykedve, hogy elemei csapás nem éri; jég el nem veri, fagy le nem perzseli, s napokon át az időjárás is figyelemmel kíséri, kedvez-e a mag fejlődésének, idején érte-e el virágzását? Van is oka neki erre. A föld gazdag, s a különös körülmény közté nem jászik, dús aratást ígér; de évek óta sokszor urgyon is abnormis az időjárás; az eleme csapás sem kerül el határaitát s igen sokszor örülünk, ha egy rézsze maradt meg az egészenek s a sors különös kedvezésének tartja a gazda, ha annyira maradt meg, hogy téli szikéseitől akármilyen szerényen fedezze, s hogy adóját fizethesse.

Földmívelő nép vagyunk; s még valószínűleg okáig fog tartani, míg annyira jutottunk, hogy mint ipari állam szerepelhetünk, ennek még most csak a kezdetén vagyunk, még ennek nehézségeivel küzdünk. Így lévén a dolog, óhajunk abban püztosulnak össze, hogy nyers- s különösen gabona-terményeink fizesseken jól, a megélhetés egyetlen biztosítéka ez gazdaközönség-ükre nézve, mely fölötte igazán — megnehezült az időjárás —. Mert a szerencsétlen véletlen a várt áldás helyett bizony gyakran átkot, éhséget, koldusbótót hoz a szorgalmas földmívelnek nehéz munkájának díja fejében.

A ki tudja, hogy egy-egy rossz termés az időjárás mostohasága folytán, minő szegénységnek és nyomornak okozja szokott lenni különösen a kis gazdák körében, az érteni fogja azt az aggodalmat is, melyvel ő az időjárás változásait észleli szokta. A rossz termés következménye, nemesek anyagi-érkölcsi kár is a legközelebb érdekelte nézve; hanem hogyha a csapás nagyobb vidéket ér, (mint az alföldi árvek az idén) óriási a kár a nemzet vagyonában és jólétében.

Vidékünköt illetőleg jó termésre van kilátásunk az idén, s ha idejeinken megjelenhetnek gazdánk a piacon, talán az ára is meglehetősen lesz. Erre nézve ugyan valami nagyon biztató kilátásaink nincsenek.

A buza ára jelenleg 8 ft 50 kr. tavali buzára értendő; de ha igen jó termésel dísekednünk, amint erre bizonyos a kilátás az árak e körülmény folytán talán talán egy kissé alább is fognak nyomni, annál is inkább, mert új vámos állítattak fel ismét Magyarországon ellen, s ez az aratás után igen könnyen ársökkenést idézhet elő.

Mi pedig ószintén kívánánk, hogy gazdáink, ha már jó termésük van, szép és sok gabona, akkor adhatnának jól is tul rájt. Mert ha a földmívelés, mely pedig kemény munkát követel, nem fizeti ki már magát, akkor honnan vegye a gazda megélhetésének okvetlen szükséges föltételeit.

Az átmeneti kor nehézségei ezen a téren is megkövetelik áldozataikat. Az amerikai és oroszországi verseny, de különösen az előbbi, mely gyors vízi uton óriási mennyiségben küldi terményeit az európai piacra, egy kissé kiszorították aczelos búzáunkat, de klimatikus viszonyainknál fogva, ha más körülmények is kedveznek, két-három héttel előbb jelenhetünk meg a piacon s ez nagy előny, ezt az előnyt azonban eddigélre jól azért nem lehet kiaknázni, mert vízi utunk kevés, elégtelen, vasuti szállítási tarifáink pedig egy kissé drágák, úgy hogy a gazda szempontjából nagyon olcsón kell adnunk búzáunkat, gabonánkat. Ez teszi gazdasági viszonyaink szanrozását oly hosszavá s bajossá.

Pedig ezeken segíteni kell, hogy kereskedelmünk újra nagyobb lendülettel vehessen és gazdáinknak az anyagi jólét (és ezzel együtt a szellemi és erkölcsi haladás) biztosítsák.

Az őszi egybeüendő országgyűlésnek egyik legfontosabb feladata lesz, gazdasági viszonyaink javítása, s a kormány kebelében bizonyosan gondoskodni fognak arról, hogy közgazdasági életünknek nagyobb lendület biztosítottatván, gazdaságaink állapota is javuljon.

Az országgyűlés 5 évi tartama lehetőségessé teszi, hogy a népünk anyagi jólétét célzó intézkedések iránt behatóbb tárgyalásokat folytassanak. Maguk a kormány-párt képviselői program-beszédekben élénken hangsúlyozták annak szükségességét, hogy az ország pénzügyeinek rendezése mellett a közgazdasági állapot jelentékenyen javíttassék.

A magyar posta és távirde egyesítése.

A távirde sajtóságos viszonyai s alig remélt gyors fejlődése miatt minden európai államban jelentékeny befektetéseket és pénzügyi áldozatokat igényeltek melyek a távirde díjak összegéből fedeztetet többnyire nem találtak, mert bár az ipar és kereskedelem élénkítése a táviratok számát nagy mértékben szaporította, a lezártított díjak mellett megszorított táviratok gyors kez-

betése személyzetben, vezetőkekben és gépekben annyi kiadástöbbletet okozott, hogy a legtöbb államban a távirde csak külön áldozatok árán volt fenntartható és fejlesztető.

Ily viszonyok között lévén a magyar távirde is, a postával való egyesítésének kérdése részint hírlapokban, részint a törvényhozási előtt is ismételve felmerült, de mindannyiszor — bár az egyesítés által a nyugati államokban elért kedvező eredmények eléggé kecsegtetők voltak — csak a felszólalásnál maradt.

Hiányzott az ily nagyszabású intézkedés végrehajtására az erőlyes kéz, de hiányzottak a hivatott szakférfiak, egy részben az akarat is, mert az egyesítést nem tartották előnyösnek.

A két szak külön igazgatásának, valamint jelenlegi szervezetének költségei évről évre annyira növelték a kiadásokat, hogy már majdnem tarthatatlan állapotot idézettek elő és e mellett a közönség igényeit sem lehetett kielégíteni.

Baross Gábor közmunka- és közlekedési miniszter, miniszterré való kinevezetése után azonnal elhatározta a magyar posta és távirde egyesítését, ekkal ettől lévén a két rokonintézetnek tovább fejleszete és fejlődésének fokozása várható.

Ezen rendelkezésnek nagy hordereje lesz a hazai ipar és kereskedelemre is, mert általa a külföldön czélserűeknek és hasznosnak bizonyult s az ipar kereskedelem élénkítésére is hathatos befolyást gyakorló sok újítás meghonosítása fog lehetővé válni.

Az egyesítés nagy munkája minden más államban sokkal több bajjal járt s jóval több időt vett igénybe, mint nálunk, hol ma már az összes szervezési munkálatok nem csak elkészültek, hanem ő teltség által már szentesítették is végrehajtásukra a legfelsőbb engedély megadottán.

Két fontos hazai közlekedési intézet és személyzetének egyesítése oly jelentékeny változásokat fog előidézni és fejlődése történetében oly fontos időpontot képez, hogy szükségesen veljük olvasóinkat az új szervezettel megismertetni.

És most lássuk a rendelkezések lényegét.

A távirde-igazgatóság elemelése.

Jelenleg van nyolcz posta- és négy távirde-igazgatóság; ezek f. évi szept. hó 1-én kilencz egyesítet meg. kir. posta- és távirde-igazgatóság lép: Budapest, Kassa, Kolozsvár, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sopron, Temesvár és Zágráb székhelyekkel.

Az egyesítésnek főelőnye a közönségre nézve az, hogy a posta és távirdehivatalok egy helyiségben lévén elhelyezve, könnyebben hozzáférhetők, igénybevételek kényelmesebb s így jelentékeny időmegtakarításal is jár.

Az egyes országban ma még csak 6 távirdeállomásnál van teljes és kilencznél fél éjjeli szolgálat berendezve. Az egyesítés lehetségessé fogja tenni, hogy az éjjeli szolgálat még sok más helyen is berendezzessék, mi annál kívánatosabb, mert az éjjeli táviratok szoktak a legfontosabbak lenni.

Az egyesítésnek a közönségre, illetőleg az ipar és kereskedelemre háramló sok egyéb előnye csak akkor fogják üdvös hatásukat gyakorolni, ha majd az átalakulás teljes befejezése s az átmeneti időkak nehéz ségeinek leküzdése után, az egyesítésből mintegy önként következnek sok újítás elrendelhető lesz.

A dohányjvedékek emelése.

A kormány pénzügyi tervei közt kiváló helyet foglal el a dohánygyedatúság tiszta jövedelmének emelése. Hangsúlyozta azt már Szapáry Gyula gróf abban a beszédben, melyet az 1887-iki költségvetési előterjesztése alkalmával tartott. Újabbat azok sem tudnak, a kik utána jöttek. A dohányjvedékek emelése azonban a togyaszói közönség további fokozat megterhelésénélkül nem viheto keresztül. Erre kell előkészítési ideje korán a közvéleményt. Az előkészítés munkáját teljesíti a „P. C.“, midőn „hivatalos adatokat“ közöl a dohányjvedékek állapotáról 1880 óta.

Az, a ki a dohányjvedékek fejlődését figyelemmel kíséri, azokból az adatokból kevés újról nyer tudomást. A zárszámadásokból kirihatja magának bárki a dohánytermelésre, eladásra és gyártásra vonatkozó számkokat és ott van, a hol a „hivatalos adatokat“ közlő könyvmatu lap, talán az azal-éltérrel, hogy az 1886-iki adatokat ott még nem találja meg, mely adatok azonban a jövedék állapotát más világításban nem tüntetik fel, mint az előző évek.

Egyet azonban mégis elárul a könyvmatos s ez az, hogy a kormány 1889-ig nem kevesebbet, mint 7 — 8 millió forinttal remélt a jövedék tiszta hasznát emelhetni, míg eddig sokkal szerényebb összegről, 2 1/2 — 3 millióról volt szó. De azóta tanácsokozások folytak, deliberáltak az urak és evés közben megjött az étvágy.

A kormány vérmes reményeit két körülményre alapítja. Az egyik az az ismert stasztikai adat, hogy míg Ausztriában a fogyasztás dohányból és dohánygyártmányok-

ból évenként s fejenként 3 ft és 20 krt tesz ki, addig nálunk az arány csak fejenként 2 ft 13 kr. Ebből mit következtet a hivatalos bölcsesség? Azt, hogy lévén mi a legdohánykedvelőbb országnak népe széles e földön, nálunk egy főre több mint egy forint értékű csempészet vagy egyéb visszafelhozás előtt is ismételve felmerült, de mindannyiszor — bár az egyesítés által a nyugati államokban elért kedvező eredmények eléggé kecsegtetők voltak — csak a felszólalásnál maradt.

Hiányzott az ily nagyszabású intézkedés végrehajtására az erőlyes kéz, de hiányzottak a hivatott szakférfiak, egy részben az akarat is, mert az egyesítést nem tartották előnyösnek.

A két szak külön igazgatásának, valamint jelenlegi szervezetének költségei évről évre annyira növelték a kiadásokat, hogy már majdnem tarthatatlan állapotot idézettek elő és e mellett a közönség igényeit sem lehetett kielégíteni.

Baross Gábor közmunka- és közlekedési miniszter, miniszterré való kinevezetése után azonnal elhatározta a magyar posta és távirde egyesítését, ekkal ettől lévén a két rokonintézetnek tovább fejleszete és fejlődésének fokozása várható.

Ezen rendelkezésnek nagy hordereje lesz a hazai ipar és kereskedelemre is, mert általa a külföldön czélserűeknek és hasznosnak bizonyult s az ipar kereskedelem élénkítésére is hathatos befolyást gyakorló sok újítás meghonosítása fog lehetővé válni.

Az egyesítés nagy munkája minden más államban sokkal több bajjal járt s jóval több időt vett igénybe, mint nálunk, hol ma már az összes szervezési munkálatok nem csak elkészültek, hanem ő teltség által már szentesítették is végrehajtásukra a legfelsőbb engedély megadottán.

Két fontos hazai közlekedési intézet és személyzetének egyesítése oly jelentékeny változásokat fog előidézni és fejlődése történetében oly fontos időpontot képez, hogy szükségesen veljük olvasóinkat az új szervezettel megismertetni.

És most lássuk a rendelkezések lényegét.

A dohányjvedékek emelése.

Jelenleg van nyolcz posta- és négy távirde-igazgatóság; ezek f. évi szept. hó 1-én kilencz egyesítet meg. kir. posta- és távirde-igazgatóság lép: Budapest, Kassa, Kolozsvár, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sopron, Temesvár és Zágráb székhelyekkel.

Az egyesítésnek főelőnye a közönségre nézve az, hogy a posta és távirdehivatalok egy helyiségben lévén elhelyezve, könnyebben hozzáférhetők, igénybevételek kényelmesebb s így jelentékeny időmegtakarításal is jár.

Az egyes országban ma még csak 6 távirdeállomásnál van teljes és kilencznél fél éjjeli szolgálat berendezve. Az egyesítés lehetségessé fogja tenni, hogy az éjjeli szolgálat még sok más helyen is berendezzessék, mi annál kívánatosabb, mert az éjjeli táviratok szoktak a legfontosabbak lenni.

Az egyesítésnek a közönségre, illetőleg az ipar és kereskedelemre háramló sok egyéb előnye csak akkor fogják üdvös hatásukat gyakorolni, ha majd az átalakulás teljes befejezése s az átmeneti időkak nehéz ségeinek leküzdése után, az egyesítésből mintegy önként következnek sok újítás elrendelhető lesz.

A dohányjvedékek emelése.

A kormány pénzügyi tervei közt kiváló helyet foglal el a dohánygyedatúság tiszta jövedelmének emelése. Hangsúlyozta azt már Szapáry Gyula gróf abban a beszédben, melyet az 1887-iki költségvetési előterjesztése alkalmával tartott. Újabbat azok sem tudnak, a kik utána jöttek. A dohányjvedékek emelése azonban a togyaszói közönség további fokozat megterhelésénélkül nem viheto keresztül. Erre kell előkészítési ideje korán a közvéleményt. Az előkészítés munkáját teljesíti a „P. C.“, midőn „hivatalos adatokat“ közöl a dohányjvedékek állapotáról 1880 óta.

Az, a ki a dohányjvedékek fejlődését figyelemmel kíséri, azokból az adatokból kevés újról nyer tudomást. A zárszámadásokból kirihatja magának bárki a dohánytermelésre, eladásra és gyártásra vonatkozó számkokat és ott van, a hol a „hivatalos adatokat“ közlő könyvmatu lap, talán az azal-éltérrel, hogy az 1886-iki adatokat ott még nem találja meg, mely adatok azonban a jövedék állapotát más világításban nem tüntetik fel, mint az előző évek.

Egyet azonban mégis elárul a könyvmatos s ez az, hogy a kormány 1889-ig nem kevesebbet, mint 7 — 8 millió forinttal remélt a jövedék tiszta hasznát emelhetni, míg eddig sokkal szerényebb összegről, 2 1/2 — 3 millióról volt szó. De azóta tanácsokozások folytak, deliberáltak az urak és evés közben megjött az étvágy.

A kormány vérmes reményeit két körülményre alapítja. Az egyik az az ismert stasztikai adat, hogy míg Ausztriában a fogyasztás dohányból és dohánygyártmányok-

Ismét halálos párba.

A képviselőválasztások által fölkapart hullámok nehezen simulnak el. Epen egy feltesztendő azt adatok a legszajjobb szendvedelyeknek és sodorták ki rendes medreblől társadalmi életünk, mely amugy sem a legnagyobb, de legrosszasabb.

Mindenütt az anyagi és erkölcsi romlás nyomatait hagyják maguk után a választások. Nem csak pénz, hanem véráldozatot is követeltek.

Hány jelölt, hány család siratja a választásokat! Soknak aláásták a vagyoni exisztenciáját. Hogyne! hiszen a választások legálább is bele kerültek 3-4 millió forintba. Hány iskolát lehetett volna felállítani e rengeteg pénzben, hány áldásos ügyet lehetett volna támogatni! De így eszem-izsom, a koresek feneketlen zsebe nyelte el a milliókat.

S vannak sokan, kik nemcsak pénzüket, hanem halottaikat is siratják. Az idei választások 40-50 emberéletbe kerültek. Eny nyit puffantottak le, ennyit ütöttek agyon a legszebb alkotmányos joggyakorása közben.

A választások által követett áldozatok sora még nem merült ki, a pártoskodás még nem szünt meg, a társadalom békéje és nyugalma még nem tért vissza, a harag és gyűlölet folytatja pusztító munkáját.

Közösen csupa kortes-gyűlölethebl leszavaztak Kossuth Lajos diszpolozgatását; számos helyen a „becsület mezején“ ószemérik a kardokat és pisztolyok csöve elé állítják az embereket.

A Nagyvárad mellett elstött pisztolyok döreje színtén a „választási utóhangok“ közé tartozik. A képviselő választásánál történt összekocczanás emberéletet követelt. Egy régi köztisztelőben álló magyar család utolsó sarjadéka életét oltotta ki a párba-jesztoly.

Sohol úgy pazarul nem bannak emberélettel, mint Magyarországon. A legesekegyebb ok elegendő, hogy kardokat és pisztolyokat dobjanak a merlegebe, hogy becsület-beli ügyet csináljanak belőle.

Pedig haszaltan! A nálunk divó lovagiaság megszűnt férfi-becsület rögágra lenni. Az emberek összekeverik az önértetet a döllyfel; a bocsánatnak és bekülekényességnek meg kel hátrálni a bosszúállás elől; az adott is kapott elégtétel a boszi műve, már pedig a boszút senki sem minősítetheti a lélek nemes tulajdonosságának. A magyar ember becsülete mindig büszke volt és érzékeny, de most — fájdalom — átosapott a nyavalygásba, érzéklésbe és boszúszomjba. Ugy tesszük, mint az indiansok. Bárcsak tyuszunkre hágtak, vért akarunk látni.

Míndezen nem egyéb, mint a lovagias érzület szánadó elfajulás: az ostoba szokás kényeszerűsége alatt. A nagyvárdai halálos párba-jéletben maradt hóse is, látván ellenfelét ószserogyni, így kiáltott föl: *Est nem akartam!* Elhisszik neki. Mindazáltal a párba-jélet nem tért ki, sói bele ment.

Valamint mindenben, hol a társadalom képtelen magán segíteni, az állam segítségét és közbelépését sürgetik, azon képen lesznek hangok, melyek ismét követelni fogják a párba-jmania korlátozását törvényhozási uton.

Hát hiszen nagyon jó volna ez, de félünk, hogy a törvény írott malaszt marad. A királyi kegyelem éppen tegnap adta vissza szabadságát hat hónap államfogság után egy ismert párba-jhősnek, kit a bíróság két évi államfogsárra ítélt. Ily tényeknek a hatását nem kell bővebben magyaráznunk, mert magától értet, hogy nem képesek korlátozni a párba-jmániát.

A zilált és számos betegegtlen szilód magyar társadalmat nagy hállára kötelezének azok a tényezők, melyek akár társadalmi, akár a törvényhozási uton korlátozni tudnak a párba-jmániát. Nincs senki, ki ezt nem óhajtana, és mégis nem akad senki, ki rá vállalkozna, ami — elég szomoruan — ismét csak azt bizonyítja, hogy megfoghatott nálunk az erkölcsi bátorság.

Kevesen vagyunk.

Ha a népszámlálási statisztikákat tekintjük, fájón kell konstátálnunk, hogy a születés és halálazás közti arány vajmi kedvezőtlen. Kevesen vagyunk, oly kevesen, hogy mint Széchenyinek mondja — még az apagyalikonk is meg kellene bocsátani. A többféle járványos betegségek, minők a toroklob (diphtheritis), himló s. b. nagyszámú és a gyermekek közül szedi áldozatait, ezért a kis gyermekeknek szembetölően nagy a halálazás. Mennyire fogyszáják népünket a külfölte szerencsétlenség, minők az árvíz, tüzveszély stb. stb. Hányanák élete oltatik ki a mániáivá vált párba-josztásban, s hányan saját kezükkel oltják életüket! Pusztulunk veszünk!

Mint fent említett, föltűnően nagy a halálazási arány a kis gyermekeknek. Sok gyermek elpusztul a járványos betegségek által, de nem tévedek, ha azt mondom, hogy ennyi, sőt több magzat még csirájában öletik meg. Hogy létszámunk oly kevés, annak egyik legfőbb oka a gonosz kezek által eszközlött gyermek-elhajtás (vulgó; sik-kasztás.) Sokan felemelték már szavukat ez oszmány bűn ellen. De sajnos, szavuk csak elhangzott, mint a pusztába kiáltónk szava. Annnyira befészkelte már magát ez oszmány-ság a társadalom minden rétegébe, hogy azt úgy szólván már bűnnek sem tartják. Nem divat — mondják, hogy a c-alában egy gyermeknél több legyen. Vannak kik határozottan megköltik, gúny tárgyává teszik az olyan nék, kinek két-három gyermeke születik. Sőt — így szolítja meg egyik férfi a másikat — még csak négy éves házas vagy s már két gyermeked van, lásd én öt éve házas vagyok, s van egy gyermekem. — llyeneket hallva, kell, hogy az önértetes embernek arcába szökjék a vér. Így haladva ma-holnap nemcsak hogy bűnnek nem, de érénynek fogja tekinteni ez undokságot. Ha valaki aztán néjét ily titkos manipuláció végett valamelyik „szakértőhöz“ vidékre küldi — elég ha azt mondja; rokonához, vagy — legyen bármelyik idősak — furdó ment. Tehát még a férj, is büntársul megszödi-nehéhez. Büntárs? Nem, főbűnös az a férj, a ki nem csak hogy meg nem gátolja, de beleegyezést adja, sói elősegíti e borzasztó oszmány-ságot. S vannak ily esetek, mint fent is említett — a társadalom minden rétegében. Az alsó néposztályban s számtalan család van egy gyermekkel, s ha esetleg ezen egyetlen gyermek 4-5 vagy esetleg idősebb korában meghal; ezen naptló számítva, a gyermek születéséhez megkivántható természetes idő lejártával megszületik a másik gyermek. Nem a legnagyobb gonoszság ez? Ily körül-mények közt nem csoda, ha kevesen vagyunk

számban kevesbedünk, erőben gyengülünk... Kevesebb nagyvágyással nem volt pap az egyházmegyében, ő nem kereste a fényes dignitást egyszerű sem.

Sch.

Hujmann Ferenc.

Szegény jó, áldott szívi öreg pellerdi plébános! Már a Lethe vizébe van. Hétfőn délen meghalt. Pellerdi község az ő ért megérthelt vesztének megdöbbentő fájdalommal eltele öltött gyászt magára.

Mindent mit tett, kötelességből tette. Kevesebb nagyvágyással nem volt pap az egyházmegyében, ő nem kereste a fényes dignitást egyszerű sem. Negyvenhat évig volt pályáján, és soha cselzességben részt nem vett.

gyermek, kiknek száma körülbelül 200-ra rugot, ezek a helybeli iskolatitánót vezető melet, ünnepesen felöltözve lerandultak a Balaton partján fekvő kies kastélyhoz, hol is szép rendben elhelyeztetve, a grófi család összes tagjai, nevelők és a Kéthelyről oda rendelt két apáca felszolgálása mellett kívával, sütemények és gyümölcsök vendéglétekkel megvendégelték.

meg a floxera veszélye fenyeget. Eddig Tormoson és Nádasdon konstatáltatt. A közbiztonsági jelentékeny nem zavartott meg. Volt husz tüzés. Az egészségi állapot kilégitő, szél száraz, unalmas felszólalás azoknak az eseteknek, melyek érdekében adva elő, sokkal több figyelmet érdemelnek.

honvédségi főparancsnok is szemlét tart az idei nagy szemlétjével. — Kubinyi emlékezete. A német-bölgyi népevelési egyet holnap, vasárnap, mint nagyerdőt meg is felejthetetlen emléki alapítójának Kubinyi Eleknek névnapján — fogja leleplezni az egyleti helyiségben annak Holli Zsigmond által festett szép kivitteli életnagysága képét; az ünnepély befejezése után az egybegyűlt közönség a temetőbe fog ki vonulni, hol az elhunyt iránti kegyeletnek kifejezésül sirját megkoszorozza.

Equitable életbiztosító-társaság. Az ezen társulat által bevezetett új reformok, nevezetesen a megtámadhatatlanságot 2 évi biztosítás után, rendkívül sikeresnek mutatkoznak és az Equitable ezen újabb haladásnak, még eddig nem létezett mérvű üzletet közzétes. Az új feltételek 1887. első negyedében körülbelül 26 millió forinttal rugtak többre, mint az 1886-iki évi hasonló időszakban. A magyarországi üzlet is több mint kielégítőképp fejlődik és itt az 1886-iki első negyedben biztosítások körülbelül 3 millió forinttal kötettek.

Meissner féle tyukszem-tapasz, melylyel bámulatos gyógyeredmények értevének el, a kereskedelmi úriasszonyokat öltözt; miért is az alább megnevezett gyógyszerész úrakra ezeket magukat inditattva hogy ezen minden reklámon felül álló kitinó hatású tyukszem tapasz gyógyszerárának kellő készletben tartásuk. — Ezen gyógyszertárak a következők: Pécsen Sipócz István gyógyszerárakban, főtisztelendő igralmások és Zsigai László úr gyógyszerárak; Mohácson Szendrey és Siklóson Rónay urak gyógyszerárak.

Közgazdaság.

A borkereskedők figyelmébe.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara a földm. ipar és keresk. m. kir. miniszteriumtól vett értesítés alapján ezenel tudatja, miszerint a Franciaországba a szerződéses, vagyis hectoliterenként két franknyi vámdíj mellett csak is a természetes borok s ezek is csak azon esetben bocsátatnak be, ha természetes tartalmuk a 15 százaléknál meg nem haladja. A nagyobb szesztartalommal bíró természetes borok pedig csak akkor vámszórtak meg, ha ezen maximumot meghaladó szesztartalmuk után a szeszre nézve fenálló szabályok szerint kezelteknek, illetőleg a szeszre kiszabott vámnak vették alá, többi részükre pedig a természetes borokra nézve megállapított hectoliterenként 2 franknyi vámdíj alkalmaztatik. Ha a természetesnek beváltott bort a szakértői bizottság szeszszel, vagy vízzel vegyítettnek nyilváníttja, akkor az illető szállítmány elkösztatik, s annak bevitelére a hamis bevitelért igen magas bírsággal sújtatik.

A mesterséges borok a szeszárta szerint kezelteknek, s ötféle osztályozás alá esnek.

1. Összetett, vagyis oly gyártott borok, melyek vagy éppen semmi, vagy nagyon csekély szőlőbort tartalmaznak.
2. Száraz szőlőből eredt borok.
3. Vízrel felezett borok.

Az ugynevezett piquettes alcoliesesek. 5. Törköly bor.

Ily körülmények közt tehát borkereskedőink csak saját jól felfogott érdekkben fognak cselekedni, ha a Franciaországba szállítandó borküldeményeiknél kiváló gondot fordítanak arra, hogy magukat a szeszszel való vegyítés ellen támadható kifogásokból eredő veszélynek ki ne tegyék, s hazánk jóhírnevének fentartása és borkivitelünk biztosítása érdekében a francia kormány részéről kívánt követelményekhez lehetőleg alkalmazkodjanak.

Pécsen, 1887. évi július hó 3.
Dr. Zárai Károly s. k. Ráth Mátyas s. k. titkár. elnök.

NAGY FERENCZ, lapnyilvados.
KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ, felelős szerkesztő. főszerkesztő.

**Nyilt tér*)
Értesítés.**

A nagyérdemű közönség fölvilágosítására alulirt cs. kir. szab. „Beocsini cementmész és portlandi cementgyár” Mindszenty Aurél urnak Mohácson, a „Fünfkirchner Zeitung” 54-ik számában való közlése ellenében kinyilatkoztatja, hogy a nevezett Mindszenty Aurél úr épen nincs feljegysítve cement gyártmányáról beszélni. — O közel öt éve már nem részvényes tagja cementgyárunknak és jellenben sem tartja több gyártmányainkat raktáron, hanem helyette Berecz Károly urat Pécsen nevezetik ki képviselőnek, kinek töltik kizárólagos eladási joga van Baranya, Somogy és Tolna megyékre nézve.

Beocsinban, 1887. július 4.
REDLICH, OHRENSTEIN és SPITZER
cs. kir. szab. beocsini cementmész és portlandi cementgyára.

Hirdetések.

Házeladás szabad kézből.

Óposta-utca 4. sz. ház, mely áll 4 utcazi szobából, egy nagy üzleti műhelyből, udvari szobából, mosókonyhából, éles- és fakamarából, két pinczével 400 akóra való helyiséggel, eladó.

Értekezhetni a házban.
(*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás
Alulírott őszinte szívből eredő hálás köszönetet mondok mindazoknak, kik szeretett kedves egyetlen leányom Koleszárics Mariskának temetésén megjelenésük által fájó anyai szívemnek vigasztalást igyekeztek nyújtani részvétükkel.
Pécs, 1887. július hó 15.
Özv. Koleszárics Vinczené.

Bolt és lakás.
A budai Fő-utca 6. számú házban egy bolt-helyiség, esetleg 2 részre elosztva, úgy szintén az emeleti lakás, akár. butorozva — bérbé vehető — ugyanott

Hirdetmény!
Gyűd község részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező alsó- és felső kocsmák és ezzel kapcsolatos ital- és étel mérési jogok nyilvános árverés útján **f. é. augusztus 15-én d. u. 3 órakor Gyűdön** a község házában a legtöbbet ígérőknek 3 évre hasznóbérbé kiadni fognak.
Az árverési feltételek Gyűdön a jegyzői irodában megtekinthetők.
Gyűd, 1887. júni 30.

Törő Imre, bíró.
Értesítés.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy Pécsen, Király- utca 2. sz. házban (előbb Weber, jelenleg Heindhoffer-féle ház emeletén) **ügyvédi irodát** nyitottam.
Pécsen, 1887. július 8.
Dr. NICK ALAJOS ügyvéd.

Eladó vagy bérbé adó!
Szabad Szt.-Király közönségben bérbé adja Katona József tulajdonát képező 8 lóerejű gőzmozdonyát — egybekötött víz- és gőzmalommal együtt előnyös feltételek mellett.
Katona József, gőzmozdony tulajdonos és vizimalom bérlet.
Egy egészen újnak mondható keveset használt
Schlick-féle gőzcséplőgép (kaszán — mozzony nélkül) jutányos áron eladó.
Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad. A gép megtekinthető a vashámban.
267. sz. 1887

Árverési hirdetmény.
Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi hogy a sádsi kir. járásbíróóság 1363/86 számú végzése által Lécz Henrik és Lemle Károly gyám által képvis. Lécz Anna Mária mint Lécz János örökösei tékesi lakos Lécz Henrik tékesi lakos ellen 1805 frt.—kr. tőke, ennek 1880. év július hó 1 napjától számított 7% kamatai és eddig összesen 80 frt. 38 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 616 frt 20 kr-ra becsült szobabutor, ágynemű, gazdasági eszköz., 1 tehén, 2 lósz., 2 ló, hordók, prések, kádák, gabona és 2 hidaslót álló ingóságok nyilvános árverésen eladandak.
Mely árverésnek a 2271 sz., 1887. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Tékesen az alperes lakásán, leendő eszközökre 1887-ik évi július hó 21-ik napján délelőtt 9 óráig határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron állul is eladandók fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Sásdon, 1887. évi július hó 8. napján.
Schubert Manó kir. bírósági végrehajtó.

Előljáróság.

Az aratási időszakra
ajánlja mezőgazdasági gépek kiegészítésére jól berendezett **gyárát**
Kindl Ferencz
műlakatos, Pécsen.

Hirdetmény!
Viszló község részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező kocsmák, ital- és ételmérési jog, melynek gyakorlása az országos három vásárra is kiterjed, három évre vagyis **1888. január 1-től 1890. december 31-ig** terjedő időszakra nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek hasznóbérbé kifog adandó. Az árverés **follyó évi augusztus 14-én d. u. 5 órakor** fog megtartatni, Viszló községben a község házában melyre is a bérelni szándékozók ezenel meghivatnak.
Az árverési feltételek a gyűdi közejegyzősnél megtekinthetők.
Viszlóban, 1887. júli 1-én.

Eladó tárgyak.
A siklósi uradalomban Siklóson gazdasági felszerelési tárgyak, u. m. gőzcséplőgépek, ekék, szekerek, rosták, kovács- és bognárszerszámok stb. szabad kézből eladók.
Bővebbet az uradalmi számtartónál a siklósi várban vasárnap, szerdán és pénteken a délelőtti órákban.
A siklósi uradalmi számtartóság.

FEHÉR MIKLÓS
a m. k. államvasutak gépgyára vezérigazgatója s több kiváló gazd. gépgyár képviselője
Budapest, üllőut 25., Köztelek.
Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikratőlvél ellátott és fa-, szén- s szalmatűzésre berendezett
6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat
melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült, felülmunkált munkaképeségű
48", 54" és 60" széles vaskeretű gőzcséplőgépeket,
két szab. s kiváló fontosságú szerk. újítással és pedig:
a) az új, maguk között négyzetű alakot beszőő s rostélyzat alakjában egymásra illesztett kézműnyfa rudacsokból alkotott **törőkereszt,** mely által a törőkben **180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**
b) a meghosszabbított **rész-asztal,** mely a szalmának egy második kirázását eszközöli s mi által a szalma **kétször kevesebb** székkel tisztítható, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstataáltak.
Azonkívül ajánlom
2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiljaimat
hozzájuk tartozó **pánczélos cséplőgépekkel,** valamint mindennemű **járgánycséplőgépeket, Hellingworth szénageteblékeket, fűkaszálókat, aratógépeket** és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket nagyon leszállított árak mellett.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.
Az **Osztrák-magyar banknak** itt újonan felállított fiókja 1887. évi július hó 11-én fog a király-utca 23. számú ház első emeletén levő helyiségekben megnyitvatni és az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 2 óráig állapítottak meg.
A fióktintézet üzleti köre kiterjed:
a) bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámítolására,
b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
c) váltó előadványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
d) Pécs és mindkét főintézet, továbbá valamennyi bankfiók között bankutalványok kiállítására és beváltására,
e) alkalmas értékpapírokra való kölcsönzésre,
f) esedékessé vált, de egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
g) mindennemű értékpapírokhoz való szelvényivek bizományi beszerzésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
h) értékpapírok és ércpénzek bizományi vételére és eladására,
i) aranyban vételére, eladására,
k) külföldi helyekre szóló utalványok bizományi beszerzésére,
l) letéteknek a főintézetekhez való elküldés végteli átvételére,
m) bankjegyeknek bankjegyekkel való kicserélésre,
n) ezüst pénznek bankjegyek iránti egyenértékben (al pari) való eladására — a rendelkezés alatt álló készlethez képest.
Pécsen, 1887. július 4-én.
OSZTRÁK MAGYAR BANK PÉCSI FIÓK INTÉZET.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Legjobb asztali- és üdítő-ital.
Hazánk legkedveltebb savanyu víze
A MOHAI ÁGÉNYES FORRÁS,
mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de útsírt magának a felelős és leg-felsőbb körökben is.
József főherceg és ő felsége Miksa szerb király asztalán rendszeres italul szolgál.
Konstantinápolyban, Alexandriában, legkülönböztetve Fiumában is épen ugyanint használatban alkalmasan a kolera megelőzésére ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.
Friss tojásban az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőiben kapható.
ÉDESKUTY LI.
Országos főraktár
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvendő.
m. kir. és szerb kir. udvari-árványtisztasági BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.
Az 1886-ik évi elszáll. 2.000.000 palack.

Rezső trónörökös Ő cs. és kir. Fensége
a kiviteli ezikket bécsi mintatárlatán a krondorfi savanyu vizet a következő szavakkal tüntette ki:
„Ez az a jó krondorfi, — ritkán hiányzik asztalunknál.”
Pécs és vidéke tisztelt közönségéhez!
A gyógyevad beálltával felhívjuk figyelmét a hirneves
KRONDORFI
SAVANYUVIZRE,
Koronahercegné Stefánia-forrásra
mint a legmegbízhatóbb gyógyszerre köhögés és rekedtségnél, nyel-deklő-, tüdő- és gyomorhurutnál, valamint az alsótest bántalmainál.
Borral vegyítve a legfelsegesebb ital!
A krondorfi savanyukut magyarorsági főraktára SCHWIMMER és KELL, Budapestben.
Főraktár Pécsen: **SIMON JÁNOS** czégnél.
Stefania koronahercegné Ő cs. és kir. Fensége főudvarmestere:
„Ő cs. és kir. Fensége a koronahercegné örömmel vett tudomást a „Koronahercegné Stefánia-forrás” kelendőségéről.” Pálffy, s. k.

HUZÁS

már pénteken!

KINCSEM-**S**ORSJEGYEK à **1** frt | **11** sorsjegy **10** frt
6 sorsjegy **5** frt **50** kr.

Főnyeremény **k**észpénzben

50.000 frt

Továbbá

10.000 frt **5000** frt 20% levon. | **4875** Pénznyeremény

KINCSEM-**S**ORSJEGYEK kaphatók

a magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. sz.

Pécsett: SCHAPRINGER és ULLMANN urak váltóüzletében.